

ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

М.Ю. Кадемія, О.В. Шестопалюк

Постановка проблеми. Сучасний стан освіти в Україні характеризується активним розвитком українського освітнього простору, якому притаманне системне реформування з підтримкою інноваційного розвитку, перехід до багатогранності не тільки як до перспективної тенденції, а й зовсім нової якості, підвищення якості навчального процесу.

Система освіти ХХІ століття здатна підготувати людей до постійно змінювальних умов їхнього життя в інформаційному суспільстві, високої якості і можливості здобуття освіти кожною людиною протягом усього її життя [1, с.93].

Аналіз попередніх досліджень. Проблемам підвищення результативності навчального процесу шляхом впровадження нових педагогічних технологій, інформатизації навчально-виховного процесу присвячені роботи таких науковців: Ю.К. Баланова, В.Ю. Бикова, В.П. Безпалько, Р.С. Гуревича, О.М. Довгялло, М.І. Жалдака, В.М. Монахова, Є.С. Полат, С.О. Сисоевої та ін.

У національній доктрині розвитку освіти в Україні дається така характеристика освітнього простору. **Освітній простір** – це сфера освітньої галузі, що найбільшою мірою визначає рівень розвитку людини, суспільства, галузі, нації та держави, відтворює та нарощує її інтелектуальний, духовний та екологічний потенціал.

Мета статті полягає у розгляді побудови єдиного інформаційного освітнього простору (ЄІОП) навчального закладу, діяльності педагога, підвищення якості його роботи, розвитку творчих його можливостей.

Отже, на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства важливим є створення ЄІОП, його постійне наповнення електронними навчальними матеріалами, здійснення та забезпечення навчального процесу.

Все це зумовило зміну роботи навчальних закладів, необхідність розробки та впровадження нових методик навчання, котрі були б орієнтовані на використання мережі Інтернет. З розвитком інформаційних технологій, мережних комунікацій розвиваються мережа, інфраструктури самого навчального закладу, створюється та розвивається ЄІОП.

Створення ЄІОП має за мету:

1. Організацію доставки інформації, котра одержана із зовнішніх джерел самого навчального закладу.

2. Інтеграцію внутрішніх процесів (організаційного, навчального) та інформаційних технологій (ІТ).

Впровадження ІТ у навчальний процес, створення ЄІОП передбачають розв'язання таких задач:

– створення необхідної матеріально-технічної бази, інформаційних та кадрових ресурсів;

– забезпечення автоматизованого управління педагогічного процесу, обмін, обробку та збереження інформації;

– наявність нормативно-організаційної бази, технічного та методичного супроводу.

До основних користувачів ЄІОП навчального закладу належать: адміністрація, педагогічні працівники, учні та їхні батьки.

Як свідчить досвід нашої роботи, найбільшого використання в навчальному закладі набули:

- програмне забезпечення загального призначення (текстові, графічні редактори, електронні таблиці та ін.);
- програмне забезпечення для автоматизації обліку учнів і батьків, кадрового обліку, складання розкладу занять та їхніх замінів, аналізу успішності, автоматизації електронної бібліотеки;
- програмно-методичне забезпечення навчально-виховного процесу (навчальні, розвивальні, комп'ютерні програми, електронні енциклопедії, електронні довідники, електронні навчально-методичні комплекси та ін.);
- інформаційні ресурси навчального закладу (єдина база даних, навчально-методичні банки даних, мультимедійні розробки, веб-сайти тощо).

Інформаційні ресурси навчального закладу складаються з п'яти наступних блоків:

- навчально-виховна діяльність;
- культурно-просвітницька діяльність;
- інформаційно-методична діяльність;
- науково-продуктивна діяльність;
- адміністративна-господарча діяльність.

Забезпечення вищезазначених видів діяльності сприяє ефективному використанню ЄІОП навчального закладу, розв'язанню таких задач:

- створення єдиної бази даних навчального закладу;
- надання можливості користувачам спілкуватися між собою та здійснення доступу до загальних ресурсів;
- використання в навчальному процесі різноманітних навчальних курсів;
- побудова інформаційного освітнього середовища, в якому педагоги навчального закладу оволодівають новими інформаційними технологіями.

Створення структури єдиного інформаційного простору (ЄІОП) навчального закладу, бази даних та використання їх залежить від матеріально-технічної бази навчального закладу, можливостей кожного педагогічного працівника.

Як свідчить досвід нашої роботи, побудова ЄІОП здійснюється за наступними рівнями:

Перший рівень – наявність у навчальному закладі окремих комп'ютерів з відповідними програмними продуктами. Кожний педагог має можливість працювати з необхідними продуктами.

Другий рівень – створення внутрішньої локальної мережі навчального закладу – Інтранет, що працює за протоколами мережі Інтернет.

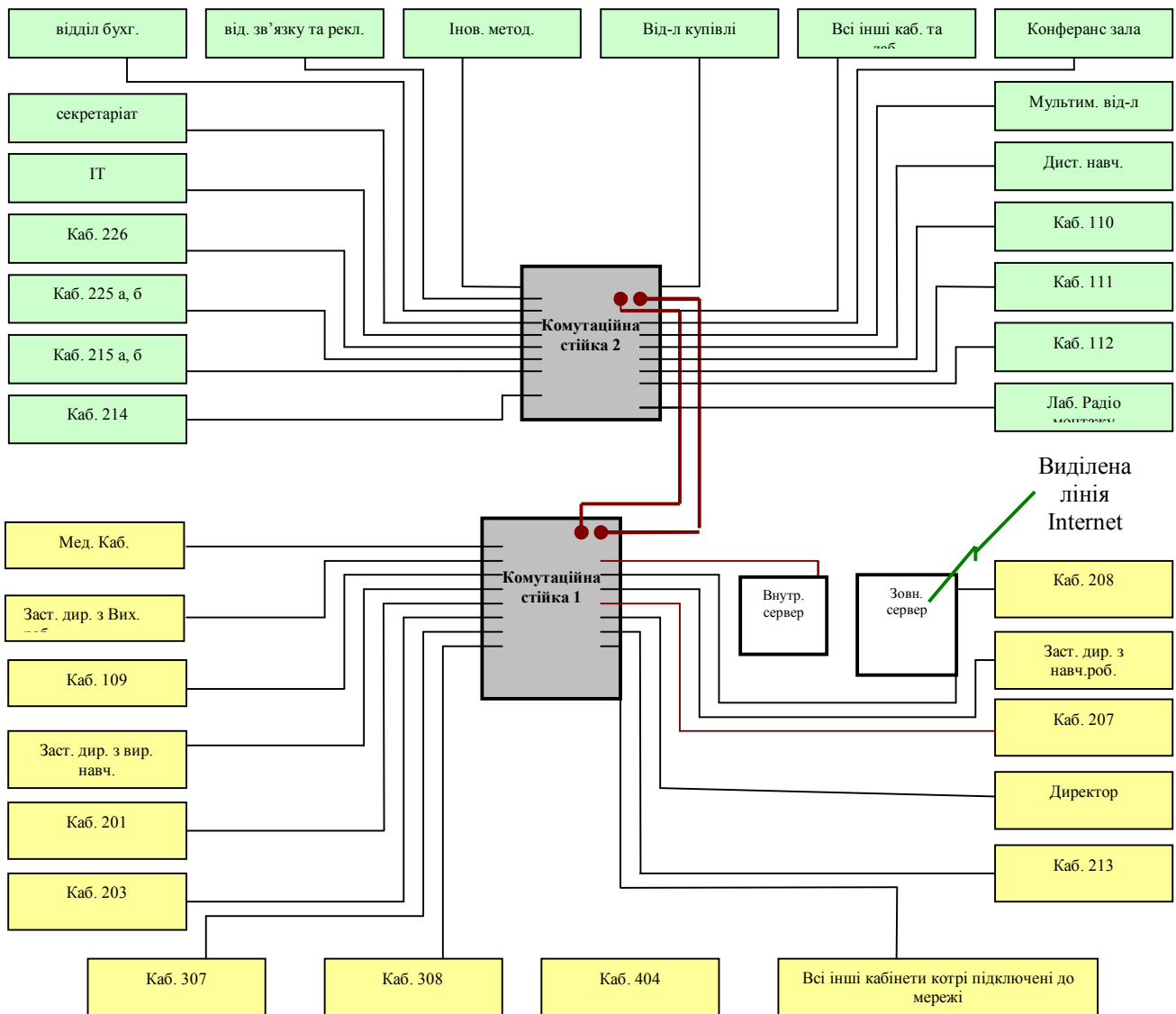
Третій рівень – вихід в мережу Інтернет передбачає створення відкритого доступу всіх учасників навчального процесу, відвідувачів, до сайту навчального закладу.

Наведемо схему локальної мережі Інтранет Вінницького міжрегіонального вищого професійного училища.

Все це відкриває можливості для:

- інтерактивного спілкування учасників навчального процесу;
- розміщення інформації для загального перегляду;
- розміщення службової інформації, доступ усіх учасників навчального процесу до розміщеної інформації;
- розміщення індивідуальної інформації.

Інформаційний простір викладача формується в ЄІОП навчального закладу, а тому робота кожного з педагогічних працівників узгоджується та формується в ЄІОП. Для цього кожен викладач повинен мати комп'ютер, який підключений до мережі Інтернет, сканер, принтер, проектор, інтерактивну дошку та ін. У залежності від профілю кабінету, предмета викладання, робоче місце викладача може бути укомплектоване різноманітним спеціалізованим обладнанням: графічними мультимедійними планшетами, а також необхідними програмними продуктами.

Швидкість передачі даних - 1 Гб\с

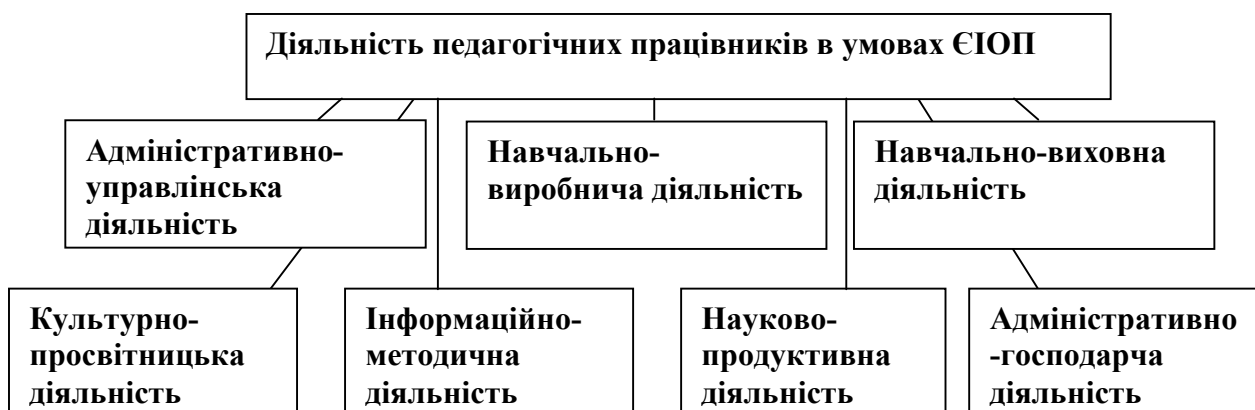
Швидкість передачі даних - 100 мб\с

Виділена лінія Internet ~ 256 кб\с

- Виробнича частина

- Навчальна частина

Робота навчального закладу в умовах ЄІОП дозволяє реалізувати діяльність педагогічних працівників згідно з такою блок-схемою.

Адміністративно-управлінський блок містить нормативні документи з діяльності навчального закладу, бази даних:

- кадри;
- контингент;
- матеріально-технічна база.

Навчально-виробничий блок містить електронні журнали відвідування занять, успішності, освітній сайт навчального закладу. На освітньому сайті розміщено всі навчальні плани з підключеними до них електронними навчально-методичними комплексами (ЕНМК). Кожний ЕНМК містить матеріали «кейса» викладача та «кейса» учнів. Цей блок орієнтований на активні методи самостійного навчання, використання ІТ у навчальному процесі.

Навчально-виховний блок містить електронні матеріали з гуманітарної освіти, соціально-економічних питань, позаурочної діяльності, роботи гуртків, участь у телекомунікаційних проектах.

Культурно-просвітницький блок сприяє формуванню культури учня, її складових (інформаційної, екологічної, моральної), сприяє розвитку творчої активності, толерантності. Цьому сприяють електронні матеріали віртуальних бібліотек, галерей, музеїв, матеріали різних телекомунікаційних проєктів.

Інформаційно -методичний блок орієнтований на розвиток творчої педагогіки в навчальному закладі, створення та оновлення програмно-методичних комплексів різних форм навчання (проектних, індивідуальних, дистанційних та ін.).

До його функцій входить створення електронних навчальних посібників, розробка комп'ютерних програм, проведення телеконференцій, формування програмно-методичного фонду.

Науково-продуктивний блок орієнтований на роботу наукового товариства навчального закладу, сприяє формуванню в учнів професійних навичок роботи в ЄІОП, використанню нових ІТ, забезпечує роботу електронної бібліотеки, формування медіатеки, забезпечує видавничу діяльність, обслуговування адміністративної системи, роботу в Інтернеті.

Адміністративно-господарчий блок забезпечує формування, обмін та створення різноманітних документів, автоматизоване управління навчальним процесом, психолого-педагогічну діагностику та ін.

Висновок. Будова ЄІОП створює умови для розповсюдження освітніх ресурсів, навчальних програм різних рівнів, дозволяє активізувати роботу педагогів, їхні контакти, сприяє розповсюдженню передових інноваційних методик. Відповідно до цього змінюється діяльність самого педагога, підвищується якість його роботи, розвиваються його творчі можливості, педагог звільняється від виконання рутинних операцій, стимулюється його творча активність.

Організація ЄІОП дозволяє розширити як простір можливостей окремого навчального закладу, так і системи професійної освіти.

Для учасників освітнього процесу ЄІОП виступає як основна орієнтуюча діяльність, в процесі якої систематизовані знання утворюють орієнтовну основу діяльності, де функції педагога пов'язані з упорядкуванням знань, умінь, а також з подальшою ретрансляцією в інформаційний простір. В ЄІОП педагог із носія готових знань перетворюється в наставника учнів у процесі їхньої спільної діяльності.

Література:

1. Гуревич Р.С. Інформатизація навчального процесу як чинник формування особистості майбутніх фахівців. Дидактика професійної школи: Зб. наук. праць: Випуск 4 / Ред.кол.: С.І. Гончаренко (голова), В.О. Радкевич, І.С. Каньковський (заст. голови) та інші. - Хмельницький: ХНУ, 2006. -263с.
2. Санікович В.В., Санікович О.И., Іванова С.И.. Развитие виртуальных учебных сообществ и объединений в информационно -образовательных средах многоуровневого професеконального образование. Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології:

Зб. наук праць/ за ред. Н.Г. Ничкало. – Харків: НТУ «ХПИ», 2007. – 644с.

3. Цідило І.М. Шляхи розвитку компетентності педагогів. Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології: Зб. наук. праць/ За заг.ред. Н.Г. Ничкало. - Харків: «ХПИ», 2007. -644с.

ЛІНГВОМЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ НАВЧАННІ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ ПЕРЕКЛАДУ

Г.П. Костюк, В.Д. Обшанська

Останнім часом, у зв'язку з приєднанням до Болонського процесу та запровадженням у навчальний процес КМС, проблема організації самостійної роботи студентів набуває актуальності. Самостійна робота має велике значення при вивченні іноземної мови у вузі. При цьому особливого значення набуває навчання перекладу.

Переклад слугує більш свідомому і глибокому практичному і теоретичному оволодінню іноземною мовою через навички виявлення в текстах лінгвістичних і стилістичних особливостей мови, яка вивчається у співставленні з рідною мовою.

Тенденція до підвищення ролі самостійної роботи при опануванні іноземної мови знаходить своє відображення, до деякої міри, у навчальних планах та програмах. Але передбачувана ними кількість аудиторних годин та годин на самостійне опрацювання недостатня для ефективного оволодіння технікою перекладу. Таким чином, виникає потреба в організації самостійної роботи студентів, яка сприяла б глибокому проникненню в теоретичні основи перекладу та вдосконаленню практичних навичок в обраній ними галузі.

Ця стаття має на меті допомогти правильно організувати самостійну роботу студента - перекладача. Ефективно організована самостійна робота сприяє професійному становленню спеціаліста.

Самостійну роботу ми розуміємо як вільну організаційну форму навчальної діяльності, що пов'язана з оволодінням навичками перекладу, яка, з одного боку, протиставляється всім аспектам перекладацької діяльності під керівництвом викладача в аудиторії, а з іншого – опануванню такими навичками в самостійному режимі. Особливість самостійної роботи полягає у специфічній сукупності змістових і прагматичних параметрів діяльності студента, яка втілюється в системно взаємопов'язаних автолінгводидактичних функціях.

Щоб самостійна робота з перекладу була результативною, студенту слід визначити мету своєї роботи під керівництвом викладача.

Визначаючи мету роботи, студент повинен чітко усвідомлювати, якими саме навичками перекладацької діяльності він зможе оволодіти.

Ними можуть бути:

- вдосконалення навичок перекладу автентичних художніх текстів;
- оволодіння навичками перекладу публіцистичних текстів;
- оволодіння навичками перекладу суспільно-політичних текстів;
- навчання перекладу офіційно-ділових текстів;
- опанування технікою поетичного перекладу;
- набуття навичок перекладу рекламної реалії;
- навчання укладання глосарія аббревіатур і акронімів;
- навчання перекладу текстів, які функціонують у професійному дискурсі (науково-технічні тексти, тексти економічно-фінансової та науково-технічної галузей).

Самостійна робота студентів може проводитись в різних напрямках.

Ефективним видом роботи є індивідуальні чи групові завдання студентам на самостійний підбір ілюстративного матеріалу. Робота з ілюстративним матеріалом, крім суто філологічних цілей – свідоме засвоєння найважливіших теоретичних положень, поглиблене вивчення іноземної та рідної мов, розвиток навичок перекладу, що знайомить студентів зі